

REIS

Äraarvamatut Hiina III

Saastunud õhk linnas.

Pekingis on palju iidseid suuri veesilmadega parke, mille peaks linnaõhule puhastav toime olema.

Kuigi eelinfo põhjal pidi Pekingi linnaõhk olema hoopis nii saastunud, et suurte pingutuste puhul pidavat see halvendama spordisaavutusi. Tegelikus oli siiski teine.

Kui maandusime Pekingis, tundus lennujaama õhk tõesti kuiv ja lämbe. Eelnevalt hoiatati meid, et Pekingis on õhk liiga palav, umbes 30-38 kraadi ja niiske. Sageli esineb sudu, mil tundub justkui oleks kogu linn udusse mattunud. Välismaalased olevat kandnud suures kartuses lausa näomaske.

Et vältida linnaõhu liigset saastumist, rakendasid Pekingi linnavõimud olukorra parandamiseks lisameetmeid: linnas võisid liikuda paaritud kuuapäeval vaid paaritu lõpunumbri ja paaris kuuapäeval vaid paaris lõpunumbri sõidukid.

See reegel ei kehtinud takso- ja linna ühistranspordi ning olümpialasi teenindavate sõidukite kohta. Tavaliselt on olnud olümpiamängudel linnaliiklust keeruline lahendada nii, et olümpialased jõuaksid häireteta võistluspaika. Kuid seekord oli kõige vasakpoolsem liiklusrada märgistatud, reeglina vaba ja seda võisid kasutada vaid olümpialaste sõidukid. Ja uskumatu, kuid süsteem toimis!

Linnaõhu kvaliteedi parandamiseks seisatati olümpiamängude ajaks ka paljude tehaste ja vabrikute töö. Siit saime seletuse faktile, miks õhtul korrumajades väga paljudes akendes tuli ei põlenud. Rahvast oli linnast läinud, aga kuhu...?

Tegelik tüüpiline Pekingi ilm vaheldus talutava kuumuse ja sajuga, vahel laussajuga. Kuid sadas tavaliselt öösel. Lämpust tundsi vaid olümpiaaerial ja seda võistluste alguses, hiljem vist pandi see õhk mingitpidi liikuma. Ühesõnaga, ilm oli valgenahalisele

ja põhjamaalasele turistile täiesti talutav.

Pekingi kultuurikantsid

Seda mida ma kultuuri poolelt Pekingis nägin, ei oleks ma uneski osanud ette näha.

See tekitas minus „stressi“ kui heas mõttes, sest see Pekingi kummitab peas mind siiani.

Pekingisse on kogunenud tuhtul hulgal endiste keisrite aardeid, templeid muid ehitisi, mida Hiina rahvas on suutnud kaitsta, nii dünastiatega kui ka riigi revolutsioonide sünnivalude eest. Ja seda läbi pika ajaloo, mida nüüd on võimalik kogu maailmale näidata, kui endist õhtumaad, millest tähtsamad on ehk Keelatud Linn ja Hiina müür.

Keelatud Linn

Kohe meie lähedal ja üpris südalinnas on üks maailma parimini säilinud ajaloolisi paiku, Keelatud Linn, oma arvukate paleekompleksidega, mis on turistidest pidevalt tulvil.

Konfutsiuse templi sissepääsu valvab suure õpetlase kuju.

See on nagu linn linnas, eraldatuna 10 meetri kõrguse müüri ja laia vallikraaviga. Müüri taga asetsevad sümmeetrilised paleed, väravad, õued, kanalid, aiad, mis kõik oli keisripere, õukonna ja teenijate käsutuses. Siin olid keisrite ajal valitsuse ametiruumid. Selle kompleksi rajamisele pandi alus 1421. aastal ning seal elasid mitmete dünastiatega 24 keisrit kuni keisririigi kukutamiseni 1912. aastal. Seejärel elas seal viimane keiser oma perega ja valitsus viidi üle lähedasse Dongnanhai piirkonda, kus ta on tänaseni. Kuid 1924. aastal visati keiser koos perega Keelatud Linnast välja ning see muudeti muuseumiks ja avati külastajatele.

Miks Keelatud Linn jäi meelde kui müstika? Aga sellepärast, et ligi 700aastane ehitis on nii võimas ja praeguseni heas korras. Et keisrite ajal polnud sellesse linna kunagi asja tavainimesel - see oli keelatud. Sest müüride vahel toimunu oli saladus. Näiteks üks saladus oli see, et tagavärava kaudu toodi Mandžuuria sadu 13-15aastaseid tüdrukuid, keda keiser kogu eluajal oma lõbustamiseks ja ihumõnude rahuldamiseks kasutas. Ka messiastaatuse saanud Mao Zedong kasutas oma elu jooksul oletatavalt 600 tüdrukut samadel eesmärkidel. Lisaks lasi ta ennast pidevalt puhtaks limpsida, sest ta ei armastanud ennast pesta.

Veel mõnedest tähtsamatest templitest, mis oma ehituskunstilt olid sarnased Keelatud Linnale.

Taevatempl

See Pekingi kõige meelde-

Pekingi linnavaade. Taamal on näha ka sudu.

4x Erakogu

jäävam sümbol on ehitatud Pekingi kõige kõrgema koha peale, et keisrid saaks läbi viia riituseid ja palvetada jumalale lähemal hea saagi ja õnne nimel. Tempel valmis samal ajal nagu Keelatud Linn. Inimesed uskusid, et keisrid on taevapojad ja kõik hea ning halb sõltub temast.

Praegu võib selles suure pargis pidevalt näha rahvast vaba aega veetmas: laulmas, mängimas, tantsimas. Väga huvitav oli vaadata vesikalligraafia maalijaid - see on tavalise pisut toonitud vee ja pörandamopi taolise pintsliga suurte hieroglüüfide maalimine kõnitatele. See tegevus pidavat eriti hästi treenima keha ja vaimu

Konfutsiuse tempel

Kaua aega haridusega kokupuutununa, käisin ma ka Konfutsiuse templis.

6. ja 5 saj. e.m.a. elas Hiinas suur õpetlane, eetika isaks peetav Kong Fuzi. Tema õpetus taotles korda ja harmooniat.

Keskmes oli inimene ja tema vahetõhiskonnaga. Peamine ühiskonna täiustamine pidi algama inimesest enesest, kus tähtsaks peeti humanismi, õiglust kohusetunnet, siirust, ausust, truudust. Kus iga inimene peab täiama temale jõkohast ülesannet.

Kas meie ühiskonnas praegu olev eetikakriis ei kannata just nende omaduste vähesuses, mida peeti juba 2500 aastat tagasi väga tähtsaks. Selles templis oli keiserlik suur ülikool. Siin leiutati eksamite süsteem.

Dalai-Laama tempel

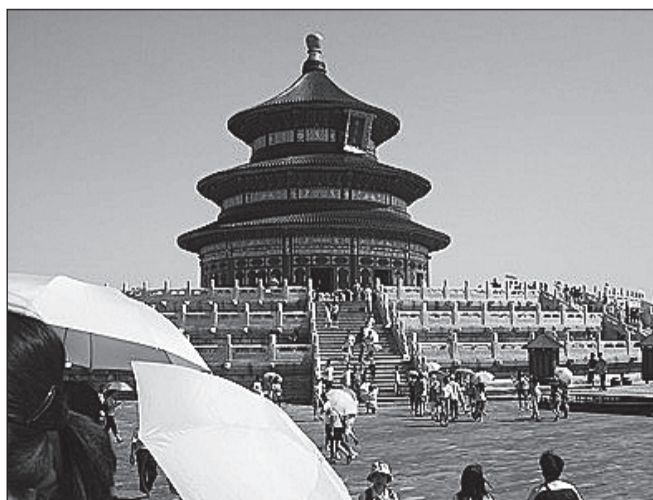
On üks ilusamaid templeid linnas ja on Pekingis budismi keskuseks. Hinnatuim kuju on 23-meetrine Buddha kujutis ja seal asub Hiinas mittesallitud Dalai-Laama troon. Tempelis elab praegu enam kui kakssada munku.

Järgneb...

LEONHARD SOOM

Hiinlaste Suure Juhi Mao Zedongi pilt Keelatud linna sissepääsu juures.

Vaade Taevatemplile.

Et Hiina kommunistlik partei korraldas hästi suuri demonstratsioone, siis ehitati

Keelatud linna kõrvale maailma suurim avalik väljak, mis mahutab sadu tuhandeid inimesi, mille kõrval on Moskva Punane väljak väga väike. Väljaku keskel on hiinlaste eba jumala Mao Zedongile rajatud mausoleum, mille külastamiseks on pidevalt tohtud järjekorrad, seda me ajapuudusel ei külastanud.

Keelatud linn on omasuguste seas maailma kõige suurem ja väga hästi säilinud ajalooliste ehitiste kompleks.